

Kommunens utlåtande till miljöministeriet om regeringens proposition med förslag till lag om samhällsbyggande

Kommunstyrelsen 04.05.2026 § 131
200/03.00.00/2026

Beredare	Direktör för infratjänster Toni Keski-Lusa fornamn.efternamn@kirkkonummi.fi , tfn 09 29671 (växel)
Beslutsförslag	Kommundirektör Virpi Sailas Kommunstyrelsen beslutar 1 ge miljöministeriet utlåtandet enligt bilagan 2 justera protokollet för denna paragrafs del vid sammanträdet.
Behandling	Direktör för infratjänster Toni Keski-Lusa redogjorde för ärendet och lämnade sammanträdet efter denna paragraf kl. 17.01. Livskraftsdirektör Kristiina Rinkinen var också närvarande under denna paragraf. Ordföranden förklarade diskussionen avslutad och konstaterade att Kim Åström under diskussionens gång hade gett följande ändringsförslag i punkt 3 (planering): <i>Från stycket: Det är mycket fördelaktigt att främjandet av cirkulär ekonomi tas in i lagstiftningen. Det vore bra att precisera användningen av rena överskottsmassor i olika situationer och till exempel införa ett krav på att användbara jord- och markmaterial ska utnyttjas inom projektområdet i befintligt skick eller efter rimlig bearbetning. Även kommunens ansvar för användningen av rena överskottsmassor mellan kommunens projekt bör vara ett krav. För mellanlagring av överskottsmassor bör det dessutom skapas tydliga och tillräckligt flexibla regler, så att rena överskottsmassor kan utnyttjas smidigt mellan projekt som genomförs vid olika tidpunkter. Samma skulle under vissa förutsättningar även kunna gälla utnyttjandet av rivningsavfall, såsom krossad betong. Med ett flexibelt regelverk skapas bättre möjligheter att ta till vara material som uppkommer vid rivning av till exempel offentliga byggnader och som lämpar sig för byggande av infrastruktur, exempelvis i gatukonstruktioner.”</i> tas några meningar bort och ändras till: Det är mycket fördelaktigt att lagen stöder främjandet av cirkulär ekonomi. För mellanlagring av överskottsmassor bör det skapas tydliga och tillräckligt flexibla regler, så att rena överskottsmassor kan utnyttjas smidigt mellan projekt som genomförs vid olika tidpunkter. Samma skulle under vissa förutsättningar även kunna gälla utnyttjandet av rivningsavfall, såsom krossad betong. Med ett flexibelt regelverk skapas bättre möjligheter att ta till vara material som uppkommer vid rivning av till exempel offentliga byggnader och som lämpar sig för byggande av infrastruktur, exempelvis i gatukonstruktioner. Ändringsförslaget understöddes av Kim Liljequist, Urho Blom, Viveca Lindgren och Ulf Kjerin.

Kim Åströms ändringsförslag godkändes enhälligt efter att ordföranden hört sig för om det.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutade enhälligt att

1

ge miljöministeriet utlåtandet enligt bilagan med följande ändring i stycke 3 (Planering):

Stycket: "Det är mycket fördelaktigt att främjandet av cirkulär ekonomi tas in i lagstiftningen. Det vore bra att precisera användningen av rena överskottsmassor i olika situationer och till exempel införa ett krav på att användbara jord- och markmaterial ska utnyttjas inom projektområdet i befintligt skick eller efter rimlig bearbetning. Även kommunens ansvar för användningen av rena överskottsmassor mellan kommunens projekt bör vara ett krav. För mellanlagring av överskottsmassor bör det dessutom skapas tydliga och tillräckligt flexibla regler, så att rena överskottsmassor kan utnyttjas smidigt mellan projekt som genomförs vid olika tidpunkter. Samma skulle under vissa förutsättningar även kunna gälla utnyttjandet av rivningsavfall, såsom krossad betong. Med ett flexibelt regelverk skapas bättre möjligheter att ta till vara material som uppkommer vid rivning av till exempel offentliga byggnader och som lämpar sig för byggande av infrastruktur, exempelvis i gatukonstruktioner."

ändrades till:

Det är mycket fördelaktigt att lagen stöder främjandet av cirkulär ekonomi. För mellanlagring av överskottsmassor bör det skapas tydliga och tillräckligt flexibla regler, så att rena överskottsmassor kan utnyttjas smidigt mellan projekt som genomförs vid olika tidpunkter. Samma skulle under vissa förutsättningar även kunna gälla utnyttjandet av rivningsavfall, såsom krossad betong. Med ett flexibelt regelverk skapas bättre möjligheter att ta till vara material som uppkommer vid rivning av till exempel offentliga byggnader och som lämpar sig för i byggande av infrastruktur, exempelvis i gatukonstruktioner.

2

justera protokollet för denna paragrafs del vid sammanträdet.

För kännedom

Utlåtandet ges till miljöministeriet via tjänsten Utlåtande.fi.

Redogörelse

En totalreform av markanvändnings- och bygglagen inleddes våren 2018. I samband med reformen ersätts markanvändnings- och bygglagen med fyra nya lagar: bygglagen, lagen om områdesanvändning, lagen om samhällsutveckling och lagen om samhällsbyggande.

Miljöministeriet har bett om utlåtande om regeringens proposition med förslag till lag om samhällsbyggande. Utlåtandet ombeds i första hand ges genom att svara på begäran om utlåtande i tjänsten Utlåtande.fi. Tidsfristen för att ge ett utlåtande är 9.3-4.5.2026.

I utkastet till regeringens proposition med förslag till lag om samhällsbyggande och vissa lagar som har samband med den konstateras följande om lagändringen:

"I denna proposition föreslås det att det stiftas en ny lag om samhällsbyggnad. Gällande lag om underhåll och renhållning av gator och

vissa allmänna områden (669/1978) ska enligt förslaget upphävas och gällande lag om genomförande av planer (132/1999) ändras så att kapitlet om gator och andra allmänna områden, kapitlet om dagvatten och en del andra bestämmelser upphävs.

I lagen om samhällsbyggande ska det enligt förslaget föreskrivas om planering, byggande och underhåll av kommunala gator och andra allmänna områden. I lagen ska det också anges principer enligt vilka tekniska nät kan placeras i kommunala allmänna områden och om kommunernas möjligheter att styra arbeten som utförs i allmänna områden. Dessutom ska det föreskrivas om dagvattenhanteringen i byggd miljö. Nuvarande fungerande reglering ska till sina huvudsakliga delar bevaras, men preciseras till de delar det finns behov att göra förfarandena enhetligare.

De kvalitativa kraven för planeringen av allmänna områden ska enligt förslaget preciseras så att man i fortsättningen vid planeringen till exempel ska främja tillgänglighet och användbarhet. Det föreslås att planer ska utarbetas i elektronisk form och att en beskrivning bifogas. Skyldigheten att växelverka i planeringen utsträcks till att omfatta samtliga planer för allmänna områden. En plan för ett allmänt område ska i fortsättningen kunna utarbetas och godkännas samtidigt med en detaljplan. Rätten att överklaga ett beslut att godkänna en plan ska enligt förslaget begränsas till att gälla rågrannar till det planerade området samt myndigheter.

Bestämmelser om hållfasthet och stabilitet för konstruktioner som förläggs till ett kommunalt allmänt område och om en bättre tillgångsförvaltning än för närvarande ska framöver utfärdas genom lag. Kommunerna föreslås få rätt att utfärda användningsföreskrifter för allmänna områden. Enligt förslaget ska det också införas en skyldighet för kommunerna att utarbeta en underhållsplan. Denna ska också innefatta underhåll som tomtägare eller tomtinnehavare ansvarar för. Ansvar för att hålla körbanorna rena ska enligt förslaget överföras till kommunen om hastighetsbegränsningen för körbanan är över 50 km/h. Underhållet av en tomtanslutning och en infartsväg till en tomt ska framöver skötas av tomtens ägare eller innehavare oberoende av deras längd, eftersom avståndsbegränsningen slopas.

För förläggning av tekniska nät till allmänna områden föreslås att det ska krävas placeringstillstånd av kommunen. För arbeten i allmänna områden införs vid sidan av anmälningsförfarandet ett tillståndsförfarande. Kommunen föreslås få effektivare verktyg för att styra grävarbeten så att den kan påverka den tidpunkt då ett arbete utförs, senarelägga arbetet eller förbjuda det. Kommunerna ska också få effektivare medel att ingripa vid otillåten användning av allmänna områden.

Den dagvattenplan som kommunen utarbetar vid behov ska enligt förslaget ändras till en mera översiktlig dagvattenhanteringsplan.

I propositionen föreslås också ändringar i en del andra lagar som behövs på grund av den nya lagen om samhällsbyggande.”